

**НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ**

Оподаткування адвокатської діяльності. Реальність та перспективи

Гвоздій Валентин Анатолійович
адвокат, заступник голови НААУ, РАУ

Поточний порядок оподаткування адвокатської діяльності

Форми здійснення адвокатської діяльності:

Індивідуально

Через адвокатські
об'єднання (АО)

Через адвокатські
бюро (АБ)

Форми оподаткування адвокатської діяльності:

Оподаткування
юридичної особи

Оподаткування
особи, яка провадить
незалежну
професійну
діяльність

ФОП *

Оподаткування ЮО, які займаються адвокатською діяльністю (АО та АБ)

Загальна система :

- 18% податку на прибуток
- 20 % ПДВ (при перевищенні показників)

Спрощена система (згідно з редакцією ПК від 01.01.2015):

3-тя група платників єдиного податку

ОДНАК

Проблема 1

Податкові органи відмовляються реєструвати АО та АБ платниками єдиного податку, оскільки «їх статутами не передбачено здійснення діяльності з метою прибутку і вони не є суб'єктом підприємницької діяльності»

(рішення ВАСУ
від 13 жовтня 2010 року
№ К-15019/08)

Справа № 10/38 (2а-11574/08)

Згідно з приписами частини третьої статті 53 ГК у разі якщо господарська діяльність юридичної особи, зареєстрованої як суб'єкт некомерційного господарювання, набуває характеру підприємницької, до неї застосовуються положення цього Кодексу та інших законів, якими регулюється підприємництво.

Відповідно до абзацу третього пункту 1 Указу № 727/98 спрощена система оподаткування, обліку та звітності запроваджується, зокрема, для юридичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, в яких за рік середньооблікова чисельність працюючих не перевищує 50 осіб і обсяг виручки яких від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рік не перевищує 1 млн гривень.

Перелік суб'єктів підприємницької діяльності, до яких не могла застосовуватися спрощена система оподаткування, обліку та звітності, встановлювався в преамбулі та пункті 7 зазначеного Указу Президента. Адвокатські об'єднання у цьому переліку були відсутні.

Ураховуючи наведене, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України доходить висновку, що створене відповідно до Закону № 2887-XII адвокатське об'єднання як суб'єкт господарювання, діяльність якого спрямована на отримання прибутку і підпадає під ознаки підприємницької, мало право, за умови відповідності встановленим у пункті 1 Указу № 727/98 вимогам, перейти на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності.

Оподаткування адвокатської діяльності осіб, які провадять незалежну професійну діяльність

15% - якщо база оподаткування для місячного оподаткованого доходу не перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати;

20% - якщо база оподаткування в календарному місяці перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати, застосовується до суми такого перевищення.

ОДНАК

Проблема 2

«Фізична особа, яка здійснює незалежну адвокатську діяльність, не може бути підприємцем у межах такої адвокатської діяльності. При цьому чинним законодавством не заборонено фізичній особі, яка здійснює незалежну адвокатську діяльність, бути підприємцем та здійснювати іншу підприємницьку діяльність, не заборонену законом.»

Узагальнююча податкова консультація

Від 24.12.2012 № 1185

Справа № 805/7985/13-а*

«Відповідно до свідоцтва № 898 від 12.05.1996, позивач має право займатися адвокатською діяльністю. Адвокат не здійснює підприємницьку діяльність, тому повинен зареєструватися в органах податкової служби як самозайнята особа, що здійснює незалежну професійну діяльність.»

Ухвала Донецького апеляційного
адміністративного суду від 02.10.2013

*Скаргу залишено без задоволення

Справа № 826/9490/13-а*

« ...Позивач наполягає на тому, що узагальнююча податкова консультація від 24.12.2012 № 1185 порушує його права як платника податку, оскільки нею заборонено адвокату, який не є підприємцем в межах здійснюваної діяльності, бути платником єдиного податку (використовувати спрощену систему оподаткування)....»

Постанова Київського апеляційного адміністративного
суду від 19.12.2013

*Скаргу залишено без задоволення

Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування згідно з зі змінами від 01.01.2015

Сума ЄСВ сплачується за кожен місяць і не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Максимальна величина бази нарахування єдиного внеску = 17 прожиткових мінімумів (20 706 грн)

Розмір ЄСВ для адвокатської діяльності - 34,7%

Мінімальний
страховий
внесок

= Мінімальна заробітна плата $\times 34,7\%$ = 423 грн.

Проблема 3

Не врегульовано розподілення чистого доходу АО та АБ між адвокатами, які є їх членами (засновниками).

Як вирішити проблеми?

Подання комплексного законопроекту із пропозиціями зміни до :

- ст. 14 ПК щодо доповнення визначення дивідендів і розповсюдження режиму їх розподілу і оподаткування на перерозподіл частини гонорару в адвокатських бюро та адвокатських об'єднаннях.
- розділу XIV ПК щодо запровадження спрощеної системи оподаткування для адвокатських бюро та адвокатських об'єднань.
- ст.ст. 14, 15 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» щодо встановлення можливості для адвокатських об'єднань та бюро розподіляти або перерозподіляти частину гонорару, а також перебувати на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності.

Пропозиції

1

надати

Адвокатам, які провадять незалежну професійну діяльність
право оподатковуватись за правилами спрощеної системи
оподаткування без реєстрації ФОП

2

АБ

оподаткування

Для оподаткування доходів адвокатів від діяльності в АО та
застосовувати правила, що використовуються для
дивідендів

Що це дає?

Реєстрація в 2 групі платників єдиного податку

- Надавати послуги лише ФО
- Податок в розмірі 20% мінімальної ЗП
- Мінімальний ЄСВ
- Не сплачувати ЄСВ за відсутності доходу

Реєстрація в 3 групі платників єдиного податку

- Надавати послуги ЮО та ФО
- Податок в розмірі 4%
- Мінімальний ЄСВ
- Не сплачувати ЄСВ за відсутності доходу

*Виплата гонорарів від АО та АБ адвокатам
буде законодавчо врегульована і
відбуватиметься з правилами
застосовними до дивідендів:*

**АО та АБ на
загальній системі:**

- 18% податку на прибуток;
- 5% в якості податкового агента з податку на доходи ФО-адвокатів;
- ЄСВ з таких виплат не сплачується

**АО та АБ на
спрощеній системі:**

- 4 % податку на прибуток;
- 20% податку на доходи ФО, адвокат сплачує самостійно, подаючи декларацію;
- ЄСВ з таких виплат не сплачується

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!